

Exercicis de recuperació 2a Avaluació. 1er Valencià.

- 1) Indica quin dels textos és instructiu. Raona la resposta.
- a) L'ametler (*Prunus amygdalus*) és un arbre menut, d'origen oriental, amb fulles lanceolades i dentades. Florix al final de l'hivern, amb flors blanques o rosades que ocupen l'espai de les fulles. El fruit de l'ametler és l'ametlló, que dins conté una llavor comestible i molt apreciada anomenada ametlla.
 - b) Gallineta cega: a qui paga se li embenen els ulls per tal que no puga veure i, a continuació, la resta de participants s'agafen de les mans tot fent un rogle. Per a començar, qui paga es col·loca al mig i es fa aquest diàleg:

—Gallineta, què se t'ha perdut?

—Una agulla i un canut.

—Dóna tres voltes i els trobaràs.

Qui paga fa tres voltes i ha d'intentar agafar qualsevol persona del rogle. Quan ho fa, ha d'endevinar qui és i aquesta persona paga, en cas contrari continua pagant qui tenia els ulls embenats.

- 2) Quina és la definició correcta de prejudici lingüístic?
- a) Els prejudicis lingüístics són valoracions objectives i demostrades sobre una determinada llengua.
 - b) Els prejudicis lingüístics són valoracions subjectives sense fonamentació científica sobre una determinada llengua.
 - c) Els prejudicis lingüístics són valoracions subjectives, però amb fonamentació científica, sobre una determinada llengua.

- 3) Indica quines afirmacions són vertaderes i quines falses.
- a) Els noms comuns s'escriuen en majúscules.
 - b) Els noms propis fan referència a un element qualsevol.
 - c) Els noms concrets parlen d'elements del món real, que podem percebre amb els sentits.
 - d) Els noms abstractes designen en singular un únic ésser o objecte.
 - e) Els noms col·lectius designen en singular un conjunt d'éssers o objectes.

- 4) Escriu una oració amb la paraula que conté la essa sonora de cada parella: marquesa / duquessa pinzell / consell

- 5) Analitza la rima d'aquesta estrofa. És assonant o consonant?

Si mireu bé la foca

que avança damunt les neus,

quan veieu potes tan breus

se us acut: «I com es moca?».

- 6) Contesta les preguntes.
- a) Quines oracions informen d'un fet?
 - b) Quines oracions servixen per a preguntar alguna cosa?
 - c) Quines oracions servixen per a expressar un sentiment?
 - d) Quines oracions s'usen per a donar ordres i instruccions?
 - e) Quines oracions expressen els dubtes del parlant sobre alguna cosa?
 - f) Quines oracions expressen un desig?

- 7) Substitueix les paraules subratllades del text per sinònims.

Cap a les huit del matí, Penellan provà d'eixir per segona vegada per a jutjar la situació. Calia, a més a més, donar eixida al fum que el vent havia llançat diverses vegades a l'interior de la cabana.

Jules Verne. *Una hivernada als gels*.

- 8) Escriu un antònim de cadascuna de les paraules següents: secret, horrible, profund, autèntic, confortable.

- 9) Escriu s, ss, c o ç als espais buits d'aquestes paraules:

et__ètera transmi__or ra__a __iutat

__enyal feli__ ta__a di__tret

- 10) Identifica i explica la metàfora que hi ha en els dos primers versos.

De la trompa grisa
canons acerats,
de les quatre potes
de temple pilars,
popular bandera
de l'orella gran,
de la pell gruixuda
galtes d'advocat,
dels ullals de vori
torres de pedant.

Pere Quart. *Bestiari*.

- 11) Pensa que ets la dona del text i reescriu-lo començant així: "Eren les 14.45 quan vaig obrir la porta...". Correspon a un fragment del plantejament, el nucli o el desenllaç de la història?

Eren les 14.45 quan es va obrir la porta de la comissaria de policia número 11 i va entrar una dona precipitadament. La dona va cridar exaltada que l'agent havia d'anar de seguida a sa casa. Que la nit anterior li havien robat totes les joies, que els lladres havien entrat a la casa pel balcó perquè hi havia un vidre trencat i que, a més a més, estava tot per terra; i encara sort que no havien trobat la caixa forta! L'agent li va recomanar que s'asseguera un moment, que havia d'acabar de resoldre uns assumptes. Mitja hora més tard, l'agent va ocupar-se de la dona i van fer la seua denúncia.

Adaptat de *Les aventures de la Mà Negra*. Hans Jürgen Press.

- 12) Corregix els barbarismes que hi ha en aquestes oracions.

- M'agraden molt els mejillons al vapor.
- Al palco hi havia moltes autoritats.
- Si menges tan de pressa, no podràs saborejar el dinar.
- Han escrit malament el meu segon apellido.
- No volen apoïar la meua proposta.

- 13) Completa aquestes oracions amb el determinant, la forma verbal i els pronoms febles corresponents.

- __autobús que agafarem _____ (*deixar*) a la porta del teatre.
- _____ matí hem vist Carme i _____ (*saludar*).
- Ja tinc __ llibre de lectura d' _____ trimestre, però encara no _____ (*llegir*).
- _____ còmic d'ací _____ (*costar-me*) _____ diners.
- Hi ha _____ ganivets que no _____ (*deixar*) damunt de __ taula, no __ caben.

- 14) Escriu de manera correcta aquestes expressions: de + la + erra, per + els + camins, ca + els + metges, a + els + nebots, per + els + horts, per + el + avió, ca + la + amiga, a + el + armari, de + els + disgustos, de + la + unglà.

- 15) Com és Ackerman? Anota exemples que ho demostren.

Ackerman es va alçar i es va estirar a gust. No es podia deduir res dels seus ulls, simples globus negres i penetrants. Ackerman es movia per una cobdícia freda i desapassionada. Volia estendre més i més els seus guanys, consolidar-los. No tenia cap meta definida a l'horitzó. El que li agradava era la lluita, tant com la victòria. El sergent Carmody no tenia por d'Ackerman, però es preguntava per què procurava repetir-s'ho tan sovint.

William P. McGivern. *Un bòfia massa viu*.

Exercicis de recuperació 2n ESO. 2a Avaluació.

1. Imagina que has assistit a un partit de futbol del teu equip preferit. Escriu una carta personal a un familiar o amic explicant-li què t'ha paregut. No oblidis posar-hi el lloc i la data, com també les fórmules de salutació i de comiat.
2. Indica la persona, el nombre el temps i el mode de les formes verbals següents i escriu una oració amb cada una: han batut – van negociar – pujaré – cantara (ell) – intensificaran – vaig arreplegar.
3. Escriu una oració amb cada un d'aquests verbs. Què tenen en comú? **Ploure, tronar, nevar, pedregar.**
4. Posa, si cal, accent gràfic sobre aquestes paraules.

mecanic	dues
diferent	examens
casal	telefon
limitrof	estrenyer
vindras	caixo

5. Explica el significat d'aquestes paraules.

és	véns	fóra
mà	pel	déu
mon	venen	dóna

6. Posa dièresi en les paraules que calga.

produíem	Lluisa
raim	paraigua
trair	veí
couen	produíem
peucs	produia

7. Classifica el següent fragment narratiu com a rondalla o com a llegenda. Justifica la resposta.

Hi havia una vegada una senyora que tenia set fills i una filla, aquesta era la més xicoteta. Un dia, la xiqueta va caure malalta i la mare envià el fill més fadrí perquè cridara el metge. Com que no tornava, envià el segon; després, el tercer, i a poc a poc envià tots els fills al metge.

En veure que no venien ni el metge ni els fill, de malícia digué:

—Voldria que es tornaren set corbs!

La dona va eixir al carrer a veure si ja venien i, en aquell moment, passà una bandada de corbs, els contà i recalçà:

—En són set, deuen ser els meus fills, que, com els he maleïts, s'han convertit en corbs.

Lleonard Torres i Llorenç Giménez. *Rondalles de la Ribera*. Ed. Camacuc.

8. Llig el fragment següent i contesta les preguntes.

Tanmateix, un dia, en alçar-se, Bernat guaità per la finestra, la vista de la qual era un regal de l'esperit: els pinars pròxims de la serra de l'Ombria, devers xaloc; de front, el primer gran turó grandios i aspre de l'Aitana, de la gran serra prodigiosa de penyals i precipicis i misteris; prop, les terres de la masada, fecundes de sembrats naixents, de vinyes sense pàmpol, de fruiters ja tots sense fulla, però poderosos de braços revinguts i lluent... I ho veu tot lleig i hostil, com si al damunt d'aquell atractiu panorama correguera una ombra fatídica i malastruga que el transmutava.

Adaptat de *La idea de l'emigrant*. Enric Valor. Ed. Tàndem.

- Quina finalitat comunicativa té el text? De quina classe és?
- Quins elements concrets del paisatge s'hi destaquen?
- És una descripció objectiva o subjectiva?

9. Escriu, almenys, tres paraules de la mateixa família lèxica que les següents. Vés alerta amb els canvis ortogràfics que de vegades s'hi produeixen. En acabant, escriu la paraula composta que correspon a la definició donada.

- Brut:
- Braç:
- Cobrir:
- Part de l'extremitat superior, entre la monyica i el colze:

10. Completa aquestes oracions amb la forma verbal adequada del passat simple (o perifràstic) o de l'imperfet d'indicatiu dels verbs que hi ha entre parèntesis.

- Com l'encarregat (deure) _____ tants diners, no (pagar) _____ els treballadors.
- Nosaltres no (entendre) _____ res del que (dir) _____ els russos.
- El meu equip habitualment (merèixer) _____ guanyar la lliga.
- Ahir jo (parlar) _____ amb Carles per telèfon.
- Cada dia les meues amigues (eixir) _____ a passejar i (tornar) _____ a casa cap a les nou.

11. Escriu aquestes expressions correctament.

de la ESO	de la asimetria
per la UNICEF	de la hiena
per la oïda	a la essa
ca la infermera	de el iot
per la idea	a la horta

12. Posa els guionets que calen en les paraules següents: esclatasang, buscaona, penyasegat, parasol, paraxocs, pitroig.

13. Digues quina classe de rima i mètrica té l'estrofa següent. Si n'hi ha, assenyala les sinalefes i elisions. Indica quin esquema té el poema.

Remor d'ales ferides que moriren
quan el somni tot just era encetat...
El dolor i el consol, ambdós respiren
una sola paraula: brevetat.

Rosa Leveroni. *Obra poètica completa*. CCG Edicions.

14. Quina és la finalitat bàsica dels textos instructius? I quines són les finalitat secundàries? Posa'n, com a mínim, dos exemples de cada una.
15. Substituïx les paraules subratllades del text per sinònims sense que en canvie el sentit.

6Bé! 6vaig dir després de contemprar-ho uns minuts6, he de confessar que aquest és un escarabat estrany, nou per a mi; mai no he vist una cosa semblant... a menys que fos un crani o un cap de mort, que és la cosa a què més s'assembla.

Edgar Allan Poe. *L'escarabat d'or*.

16. De quina classe són els adverbis i les locucions adverbials següents?

Cada dia, malament, ahir, d'allò més, gens, ràpidament, dalt, als afores.

17. Escriu *b* o *v* als espais buits de les paraules següents : impressiona__le, a__rigar, cam__rer, ad__ersitat, ad__erbial, om__ra, cere__ral, mo__iment, mò__il, am__aixador

18. Quins dos codis s'unixen en un poema visual per a transmetre idees?

Exercicis de recuperació 3er ESO. 2a Avaluació.

1. Has hagut d'eixir de casa sobtadament i no has pogut programar l'enregistrament d'un programa de televisió a les 19.30. Redacta la nota que deixaries al teu germà menut explicant què ha d'enregistrar i com ho ha de fer.
2. Observa el quadre i identifica quines llengües són semblants a la nostra i, per tant, són romàniques.

Valencià	pluja	nas	llit	dilluns
Anglès	rain	nose	bed	monday
Alemanys	Regen	Nase	Bett	Montag
Italià	pioggia	naso	letto	lunedì
Romanés	ploaie	nas	pat	luni
Gal·lés	glaw	trwyn	drws	Dydd Llun

3. Subratlla el predicat d'aquestes oracions i analitza'n el nucli i els complements.
 - a. La professora de Socials ha portat a classe uns mapes enormes.
 - b. Xavi regalarà caramels a tots.
 - c. La setmana passada vam guanyar el partit sense dificultats.
4. Identifica el CD de cada oració i substitueix-lo pel pronom corresponent.
 - a. Vam visitar Irene a la maternitat.
 - b. No deixes la tassa damunt del microones.
 - c. Marta veu moltes pel·lícules de terror.
 - d. No digues això, per favor!
5. Completa les paraules amb s, z o tz. En quina el dígraf tz sona /z/?

belle__a	paleo__oic
po__ar	col__e
organi__ar	__ero
pin__ellada	maga__em

6. Digues si l'afirmació següent és vertadera o falsa. Raona la resposta.

El *Misteri d'Elx* és una mostra excepcional del teatre medieval profà.
7. Descriu en sis o set línies el teu dormitori. Utilitza-hi un to objectiu.
8. Quins territoris comprenia la Corona d'Aragó en el moment de màxima expansió?
9. Escriu una oració amb cada un d'aquests esquemes.
 - a. SN subjecte + arribaren + CC lloc + Pred.
 - b. Porta + CD + CI.
 - c. Estic d'acord + CRV.
 - d. CC temps, vaig pagar + CD + CC instrument.

10. Completa les paraules següents amb s, c, z, ç o ss i encercla les que contenen el so de essa sorda.

ca__ino	prom__a
__oològic	impo__ible
al__ar	al__ina
en__etar	emi__ió
lli__ó	a__ò

11. Explica quin és el canvi principal que aporta la mentalitat humanista. Com s'anomena l'Humanisme en l'àmbit artístic?
12. Raona si aquest text pertany als gèneres informatius o als interpretatius. Segueix l'estructura de la notícia?

EDITORIAL

Menjar pels ulls

El tòpic que el menjar entre pels ulls s'ha revelat més conflictiu en la societat moderna del que en un principi podia semblar. La publicitat de determinats productes d'alta aportació calòrica, com l'hamburguesa XXL de la companyia Burger King, dirigida especialment al públic adolescent, ha desfermat la polèmica sobre si aquesta mena de campanyes comercials s'hauria de regular.

Els que defensen el control rigorós de la publicitat d'aquests productes subratllen el fort augment de l'obesitat en la població infantil, del qual deriven seriosos problemes sanitaris. Segons aquesta teoria, els anuncis televisats serien el vehicle per a estendre uns hàbits malsans de menjar.

A l'altra banda, hi ha aquells que invoquen la llibertat d'expressió i defensen el dret que tenen les empreses de publicitar uns productes que han passat tots els controls alimentaris establerts per llei. Al cap i a la fi, diuen, Burger King posa en el mercat una hamburguesa amb totes les garanties.

El problema és que hi ha hamburgueses gegants l'aportació calòrica de les quals equival a set ous fregits. La publicitat no té l'obligació de donar aquesta dada. Però els que tenen l'obligació de preocupar-se de l'alimentació dels menors l'haurien de saber. En primer lloc, els pares, però també els responsables dels menjadors escolars.

Adaptat d'*El Periódico*.

13. Explica quines conseqüències va tindre per a l'ús de la llengua el canvi de polítiques suscitat amb la unió dinàstica de Ferran d'Aragó i Isabel de Castella.
14. Substitueix els complements subratllats pels pronoms febles adequats.
- a. Han donat a mi el primer premi.
 - b. Entregaren a Raül el paquet postal.
 - c. He d'anar a la farmàcia a comprar aspirines.
 - d. Oferiren el treball als qui el sol·licitaren.
 - e. Aquest meló està passat.
 - f. Ensenyaren a nosaltres el museu.
 - g. Poseu a mi la injecció!
15. Explica el significat d'aquests versos d'Ausiàs Marc.

Maleit lo jorn que em fon donada vida,
puix tant só vist en mos volers contrari!
Jo só aquell qui el pensament he vari
e voluntat del tot desaünida.

Exercicis de recuperació 4t ESO. 2a Avaluació.

1. Imagina que has d'escriure un article d'opinió sobre el tema proposat. Elabora'n un guió de treball seguint les indicacions següents.

Tema: hauria de rebaixar-se la majoria d'edat als setze anys?

- a. Tesi que defensaries.
 - b. Tres o quatre arguments sòlids que avalen la tesi.
 - c. Exemples que il·lustren els arguments (almenys un per cada argument).
2. Els processos de normativització i normalització tenen el mateix objectiu o persegueixen propòsits diferents?

3. Digues quina funció fa el sintagma subratllat i substituïx-lo per un pronom feble.

- a. L'estat havia comprat armes el mes anterior.
- b. Cal parlar amablement als clients.
- c. Brauli és el millor jugador de l'equip infantil.
- d. Quan entreu al castell de Peníscola, doneu els tiquets al guia.
- e. L'any passat vaig llegir set novel·les.

4. Accentua, quan calga, aquestes paraules: gairebe, unic, simpatic, llastima, sentiran, quadern, futbolí, correr, industria, mètrica, saboros, ocea, examen, solid, sorpres.

5. Llig el següent fragment narratiu i digues quines característiques pròpies del Modernisme hi identifiqués.

El campaner mirava a l'entorn, bo i cercant una eina forta i dura que anés bé per esclafar d'un sol cop aquell cap d'escurçó*, que l'enartava* llançant-li per les dilatades pupil·les tota la força nerviosa del seu cos d'histèrica vibrant d'ira, ple d'esgarrifores estridències.

Fineta degué comprendre les intencions del campaner, perquè es redreçà d'un bot epilèptic.

—Jo he vingut amb les entranyes enceses per tu; mata'm, però morta i freda encara seguiré desitjant-te.

Josafat, amb tota la seva grandària i el seu coratge, s'estamordí*; tan espantable i resolta estava Fineta. La bagassa no sortiria, era inútil.

Josafat. Prudenci Bertrana. Ed. 62.

Escurçó: serp verinosa. *Enartar:* encantar. *Estamordir:* acovardir.

6. Digues si aquestes afirmacions són vertaderes (V) o falses (F).

- a. ___ El debat és un text oral planificat.
- b. ___ El debat es dóna en situacions molt diverses, però sempre en el marc dels mitjans de comunicació.
- c. ___ El debat pertany al gènere expositiu.
- d. ___ En el debat han de participar, com a mínim, tres persones.
- e. ___ El moderador pot opinar en el curs del debat.
- f. ___

7. Digues quin hiperònim podria agrupar totes les paraules següents i usa-les per a completar les oracions: homicidi, magnicidi, infanticidi, fratricidi, genocidi.

- L'assassinat de Kennedy es va convertir un dels _____ més famosos de la història.
- L'han acusat d'_____ involuntari.
- El de Caín i Abel és un dels casos de _____ més cèlebres.
- Diferents líders de l'antiga Iugoslàvia han estat acusats de _____ i altres crims contra la humanitat.
- Han trobat un nadó mort en un contenidor, però es desconeix qui podria ser el responsable d'aquest _____ .

8. Completa aquestes oracions amb els pronoms febles que calga.

- Heu de fer _____ cas si voleu que continue donant _____ consells.
- A la pescateria del meu carrer tenen el peix molt fresc; si _____ vas, _____ trobaràs a bon preu.
- *Demà és l'aniversari de Teresa. Regala _____ un mocador de seda, que no _____ té cap.*
- És un partit difícil, però crec que podrem guanyar _____ si _____ intentem tots.
- No _____ agrada el peix, però _____ menja perquè és molt saludable.

9. Ompli els buits amb les combinacions de pronoms febles que calga.

- Ací tens el teu gos. Emporta _____ ja!
- Té una taca als pantalons. Algú _____ hauria de dir.
- Totes esperen els resultats, però no _____ diran fins demà.
- Agafa els discos de Manel i porta _____.
- *Si t'agraden els bunyols, _____ donaré una dotzena.*

10. Posa, si cal, dièresi a aquestes paraules: llengua, paisos, aigueta, raim, oida, traïdor, freqüència, obeies, produir, egoista.

11. Digues si aquestes afirmacions són vertaderes (V) o falses (F).

a) Les avantguardes no tenien cap voluntat de trencament. ____

b) El futurisme exaltava la velocitat, la màquina, el moviment i els fets esportius. ____

c) Joan Salvat-Papasseit, Carles Salvador o J. V. Foix són alguns representants de l'avantguarda en la nostra literatura. ____

d) Salvador Dalí només va ser pintor, no va escriure cap text avantgardista. ____

e) El surrealisme pren com a punt de partida les investigacions de Freud sobre l'inconscient. ____

12. Completa aquestes oracions amb paraules compostes.

– No em trobe malament del tot, però tinc un cert _____ .

– El meu germà ni sent ni parla, perquè és _____ .

– El partit no tindrà lloc demà, sinó _____ .

– Cada vegada que vaig a la Marina intente visitar els _____ de la costa.

– Afortunadament, els naufragats van poder agafar els _____ de les barques.

13. Digues si aquestes oracions són simples o compostes.

a) Comprova que la maonesa no està caducada.

b) La premsa publica en les portades la notícia de l'accident d'ahir.

c) He fet la compra quan he eixit del treball.

d) Tinc una càmera que revela les fotos instantàniament.

e) Ja he fet el resum del llibre de lectura d'Anglés.

14. Llig atentament el següent fragment i classifica'l dins d'un corrent narratiu de postguerra a partir de l'anàlisi de les incongruències que hi trobes i de l'estructura narrativa.

Un dia, trobant-me dormint com he dormit tantes i tantes vegades, va despertar-me un soroll que venia del meu despatx.

—Ja hi som! —vaig dir-me—. És el lladre.

Fi, caminant de puntetes, vaig guanyar la distància que em separava del lloc on algú m'espoliava. Allí hi havia un senyor desconegut, amb un sac, que triava aquelles de les coses que li feien més goig i les amuntegava en una pila.

—Ep! Parlem-ne... —li vaig dir.

Ell es va girar sense sobresalt ni sorpresa, em va mirar de cap a peus i respongué:

—No cal. Jo us guanyo. Així, calculant-ho a ull, peso uns vint quilograms més que vós. Aquest avantatge natural m'estalvia tota mena d'explicacions. Porteu armes?

—No.

—Raó de més.

I procedí a omplir el sac amb els meus béns, fent com si m'ignorés. Jo, com és de bona llei, no em vaig pas resignar:

—Però, home, això no és qüestió de força. Hi ha la moral, m'enteneu? Sense principis no anireu enlloc i tothom us mirarà de cua d'ull...

—La moral! —digué—. És el pes més inútil que pot carregar l'home.

I, posant-se seriós de sobte, em preguntà:

—Que hi creieu de debò, en la moral?

—I tant, Mare de Déu, i tant!

Va rebre aquesta afirmació de la meva fe amb una gran contrarietat. Abandonà la seva feina, m'agafà del braç i em convidà a seure al costat seu en un sofà.

“Feblesa de caràcter”. Cròniques de la veritat oculta. Pere Calders.